

Mida võiks teada tuulikutasust

Tuulikutasu on tasu, mida tuulepargi arendaja peab maksma kohaliku omavalitsuse üksusele (KOVile), kelle territooriumil tuulepark asub.

KOV jagab pool tuulikutasust edasi tuulikute mõjupiirkonnas olevate eluruumide omanikele – nii nendele, kes elavad samas KOVis, kui nendele, kes elavad sama tuulepargi mõjualas teises KOVis.

Tuuliku mõjupiirkond sõltub sellest, kui suur on tuulik. Kui tuuliku tipukõrgus (tiiviku laba tipu kõrgus maapinnast) on kuni 250 m, on mõjupiirkond 2 km. Alates 250-meetrisest tipukõrgusest on mõjupiirkond 3 km.

Tuulikutasu sõltub:

1. tuulikute elektritoodangust kvartalis
2. eelmise kvartali elektrihinnast
3. KOVi määrast, mis seaduses sätestatud miinimumina on 0,7%, aga mida KOV volikogu saab tõsta 1%ni.

Tuulikutasu kalkulaator on kättesaadav:

<https://keskkonnaportaal.ee/et/teemad/taastuvenergia/tuuleenergia/tuulikutasud>

Lisaks tuulikutasule on võimalik omavalitsusel tuulepargi planeerimise käigus jõuda arendajaga kokkuleppele kogukonnale täiendavate hüvede pakkumiseks: nt soodushinnaga elektrilepingud, teede korrastamine, spordiväljakute rajamine vms. Omavalitsuse roll on siin elanike soove ja huvisid arendajatele edastada ning jõuda kõigile kasuliku lahenduseni.

Näide

Oletame, et KOVis tohib rajada kuni 115MW võimsusega tuulepargi, milles tuulikute tipukõrgus ei tohi olla kõrgem kui 250m. Tuuleparki rajatakse 23 tuulikut võimsusega 5 MW.

Kui eeldada, et elektri hind on 65 eurot MWh ja KOV on kasutanud kõrgema tuulikutasu protsendi võimalust, võib tuulepargi keskmine aastane tuulikutasu jääda 224 000 euro juurde. Sellest 112 000 läheb jagamisele tuulikutest kuni 2 km kaugusel asuvate majapidamistele. 112 000 eurot laekub KOVi eelarvesse kohalike teenuste ja võimaluste pakkumiseks. Kui 2 km raadiuses on näiteks 30 majapidamist, on tuulikutasu majapidamise kohta üle 3800 euro aastas. Kui tuulepark toodab palju rohkem või majapidamisi on mõjupiirkonnas vähem, võib tuulikutasu majapidamise kohta olla ka suurem. Samas paneb seadus ette ülempiiri, milleks on 6-kordne alampalga määr. 2025. aastal on tuulikutasu ülempiir majapidamise kohta 5316 eurot.

Juhuks, kui tuulepark terve aasta täisvõimsusega töötada ei saa, arvutatakse tuulikutasu tuulikute võimsuse järgi. Minimaalne aastane tuulikutasu kirjeldatud 115MW võimsusega tuulepargist on 157 000 eurot, millest pool jagatakse mõjupiirkonna majapidamistele ja pool laekub KOVile.

Allikas: keskkonnaportaal,

<https://keskkonnaportaal.ee/et/teemad/taastuenergia/taastuenergia-kkk>